

Období 22. – 31. 3. Téma: Slavíme svátky jara

Téma Velikonoc je zpracováno na necelých 14 dní, rozvrhněte si činnosti, jak se vám to bude hodit a líbit. Pokud se MŠ otevře v pondělí 28. 3., některé činnosti budeme s dětmi dělat, ale spíše myslím, že se sejdem až po Velikonocích...

Úkoly:

1. Poslechni si pohádku O slepičce s duhovým peřím. Líbila se ti pohádka? Jaké byla slepička Putička, jaký byl kohoutek na věži? A co ostatní slepičky? Kolik dní šla slepička ke kouzelné studánce? Jaká potom snášela vajíčka? (příloha č. 1)
2. Povídej si s rodiči o Velikonocích. Co všechno o nich víš ty? A co rodiče? Můžete se společně podívat na nějakou velikonoční pohádku... (typy na pohádky v příloze č. 2)
3. Připrav si doma velikonoční výzdobu: začni tím, že si vyseješ velikonoční osení. Budeš potřebovat misku (truhlík apod.) s hlínou a trochu obilí. Po zasetí dej na okno a pravidelně zalévej – během dvou až tří dnů by ti obilíčko mělo začít růst. A pokud chceš ještě něco navíc, zasej obilí tak, je tomu v příloze č. 3.
4. Jak si vyzdobit misku s osením? V příloze č. 4 několik tipů na výrobky (zvané zápichy) a pár šablon, které můžeš použít.
5. Zvládneš ozdobit opravdická vajíčka? Maminka ti určitě nějaká vajíčka vyfoukne a ty si můžeš vejdučky nazdobit – namalovat barvou, polepit ovesnými vločkami, nalepit kousky barevného papíru, využít ubruskovou techniku... nápady na tvoření najdeš na této stránce: <https://blog.mall.cz/hobby/tipy-na-zdobeni-velikonocnich-vajec-ktere-zvladnou-i-deti-707.html> No a jestli si chceš vyrobit vajíčka z papíru, stačí použít jednu ze šablon v příloze č. 5, nebo si vyrob šablonku vlastní.
6. A jsme u zvířátek, ta totiž k Velikonocům taky patří. Víš, která to mohou být? Zkus je vyjmenovat. Až půjdeš na procházku, tak se podívej, jestli nějaká zvířátka nepotkáš.
7. Další úkol bude také o zvířátkách. Prohlédni si zvířátka v každé řadě. Vždy mezi nimi najdi jedno, které mezi ostatní nepatří a řekni proč (příloha č. 6)
8. A aby těch zvířátek nebylo málo, zkuste si na ně s rodiči i se sourozenci zahrát. Napodobujte jejich pohyb, zvuky, zkuste spolu mluvit zvířecí řečí... Můžete zkusit i pantomimu. Zazpívejte si známé písničky zvířecí řečí, řeči můžete i střídat. U každého zvířátka řekni, na které písmenko začíná. Vytleskej zvířátka po slabikách, porovnej délku slov.
9. Vrátime se ke slepičce Pepičce z úvodní pohádky. Pomoz slepičce spočítat vajíčka a kuřátka – spoj vždy správný počet vajíček se správným počtem kuřátek. (příloha č. 7)
10. Vystříhni obdélníky s pomlázkami (předtím můžeš vybarvit), poté seřaď pomlázky od nejkratší po nejdelší (řadíme zleva doprava) (příloha č. 8)
11. Obtáhni zajíčka „jedním tahem“ – pozor na správné držení tužky!! (příloha č. 9)
12. Pomoz kuřátku najít cestu ke slepičce (příloha č. 10)
13. Zkuste si s mamkou upéct velikonočního beránka – netradičně z kynutého těsta. Podívejte se na návod v příloze – určitě to zvládneš skoro sám/sama (příloha č. 11)
14. Nauč se některou z velikonočních koled (příloha č. 12)
15. Znáš dny v týdnu? A víš, že ve velikonočním týdnu se každý den nějak jmenuje? Seznam se s tím, jak tyto dny naši předci pojmenovali a jaké tradice a zvyky se k těmto dnům vázaly. Kdo by chtěl, může splnit i úkoly ke každému z těchto dní (příloha č. 13)

O slepičce s duhovým peřím

Byla jednou slepička, jmenovala se Putička a měla popelavá peříčka. Měla také velikou hlavičku a jednu kratší nožičku. Ostatní slepice se jí posmívaly, žádná si s ní nechtěla hrát, dělaly na ni dlouhý nos a vyplazovaly jazyk, protože to byly nehodné slepice. Slepička Putička byla smutná, často plakala lítostí, a říkala si, proč jenom nevypadá jako jiné slepice, proč zrovna ona má velikou hlavičku, kratší nožičku a peříčka popelavá.

Jednoho dne, když se slepičce Putičce zase slepice darebnice posmívaly a dělaly na ni dlouhý nos a vyplazovaly na ni jazyk, šla si postěžovat kohoutkovi na věži. Kohoutek stál vysoko na kostelíčku, rozhlížel se daleko široko a peříčka se mu v slunci třpytila jako zlato. „Ten má krásná peříčka,“ povzdychla si slepička Putička. Kohoutek na věži se už z dálky na slepičku usmíval a na pozdrav křídly zamával a líbezně zakokřhal: „Kykyryhýýý! Kykyryhýýý! Vítám tě, slepičko Putičko, vítám.“ „Děkuji ti, kohoutku na věži,“ řekla slepička Putička. „Jsi vždy na mě tak hodný.“ Zvedla hlavičku a dívala se na kohoutka, který stál vysoko, vysoko na věži a leskl se a třpytil v slunci jako pravé zlato. „Jsem nešťastná, kohoutku na věži,“ zanaříkala slepička Putička. „Pomoz mi, pomoz! Vidíš daleko široko, jistě budeš vědět pro mě radu.“ „Co tě trápí, co tě rmoutí?“ Ozval se hned hlas kohoutí. A slepička Putička řekla: „Slepice se mi smějí, že mám velikou hlavičku, jednu kratší nožičku a popelavá peříčka. Vždyť já vím, kohoutku, že tak nemá vypadat slepička. Oh, pomoz mi, pomoz!“ A kohoutek na věži poradil, pomohl. „Vím, co uděláš, slepičko Putičko,“ řekl kohoutek na věži. „Jdi tři dny a tři noci stále a pořád rovno, nedívej se vpravo, nedívej se vlevo. Přijdeš do velikého, velikánského lesa a tam najdeš studánku, ze které se třikrát napiješ. Je to studánka zázračná, vtéká do ní nebeská duha, uvidíš jak je krásná. Nikomu nic neříkej, jdi a uvidíš.“

Poděkovala slepička Putička kohoutkovi na věži a hned se pustila na dalekou cestu k zázračné studánce. Šla stále a pořád rovno, šla den, šla druhý, a když už šla třetí den, opravdu přišla slepička Putička ke studánce s nebeskou duhou. Napila se slepička Putička ze studánky a stal se zázrak. Když se napila po prvé, veliká její hlava se proměnila v drobnou hlavičku s veselými očima, když se napila po druhé, kratší nožička dorostla, a když se napila po třetí, popelavé peříčko zmizelo a místo něho měla slepička Putička peří krásné, nejkrásnější. Svítlo jako duha, však to bylo také duhové peříčko, protože mělo barvu červenou a oranžovou, žlutou a zelenou, modrou a fialovou. Slepička Putička se vesele zatočila, a frrr, hupky, cůpky spěchala za kohoutkem na věži. Ten se už dálky usmíval na slepičku Putičku a na pozdrav - křídly zamával a ještě líbezněji zakokřhal: „Kykyryhýýý! Kykyryhýýý! Slepičko Putičko, jsi nejhezčí slepička na světě!“ Kohoutku na věži,“ řekla slepička Putička, „ty jsi nejhezčí a nejhodnější. Nikdy na tebe nezapomenu.“

A vrátila se za slepicemi. Ty se divily, slepičku Putičku obdivovaly, už se jí neposmívaly, nedělaly na ni dlouhý nos, ani nevyplazovaly jazyk. Prosily ji o odpuštění, hned si s ní chtěly hrát, nosily jí největší zrníčka, hladily ji, usmívaly se na ni, nu, slepička Putička nemohla je ani poznat. A když slepička Putička začala snášet vajíčka, to teprve bylo slávy. To byla nejkrásnější vajíčka na světě, to byla vajíčka duhová, červená a oranžová, žlutá a zelená, modrá a fialová. Slepička Putička seděla a volala: Kokokodááák, kam mám to vajíčko dáááát? „Mně to vajíčkóóó!“ Křičely slepice jedna přes druhou. „Mně to vajíčkóóó!“

To všechno se už stalo dávno a dávno, tenkrát, když se slavily první velikonoce. Duhová vajíčka slepičky Putičky se lidem zalíbila tak, že od těch dob malují bílá vajíčka na červeno, na modro, na zeleno a na žluto. Lidé je musí malovat sami, protože slepička Putička nikomu neprozradila, co jí kohoutek na věži poradil. A kdo by také šel tři dny a tři noci stále a pořád rovno, nedíval se vlevo, nedíval se vpravo? To dokázala jenom slepička Putička.

Příloha č. 2

tipy na pohádky a příběhy s velikonoční tematikou

Chaloupka na vršku – Jak se pomlázky ztratily

https://www.youtube.com/watch?v=4qngXTIYjA&list=PLTHuqoc0y_Xyq05LPMvVs-IATL3ioiZuJ&index=5

Pat a Mat – Velikonoční vajíčko

<https://www.youtube.com/watch?v=aBr46I53X9A>

Spejbl a Hurvínek – Hurvínkova pomlázka

<https://www.youtube.com/watch?v=-aqvZSfKZ6o>

Březen – Velikonoce

<https://www.youtube.com/watch?v=U8h3kWBaKe0>

Míša Kulička – Velikonoční výplata

<https://www.youtube.com/watch?v=DPnmuPJukgg>

Příloha č. 3

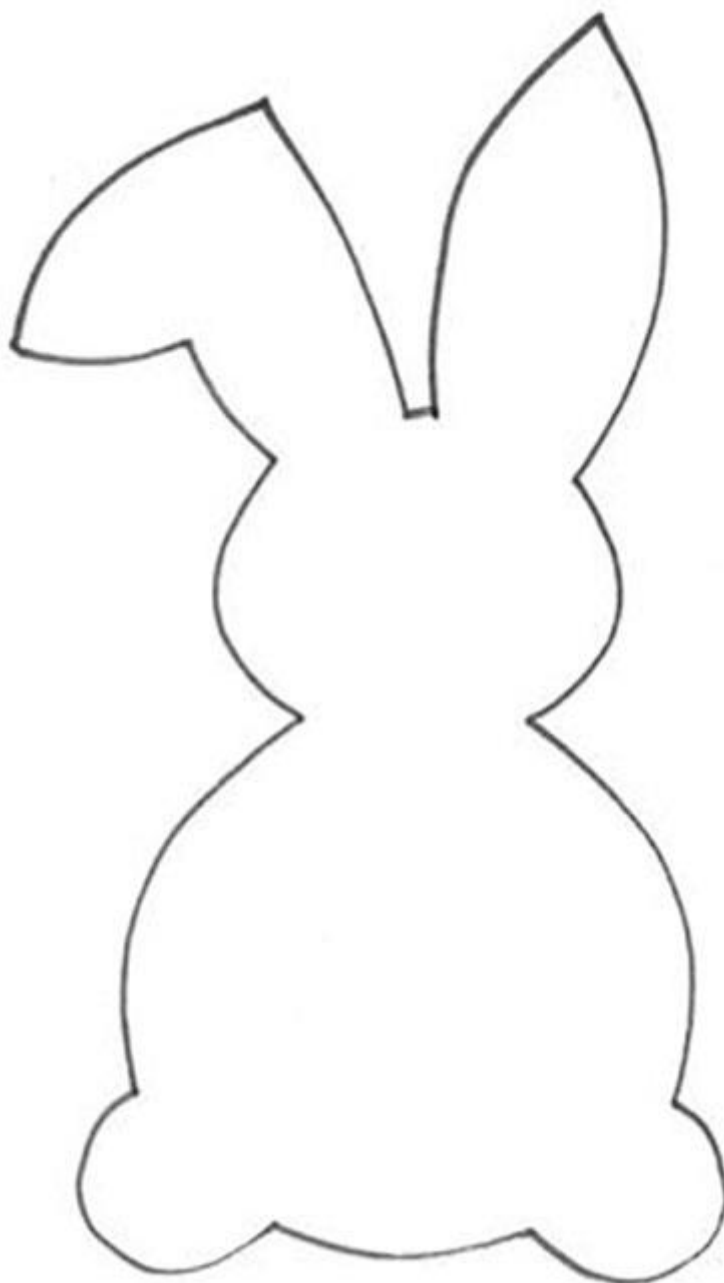
Obilíčko můžeš zasít i takto

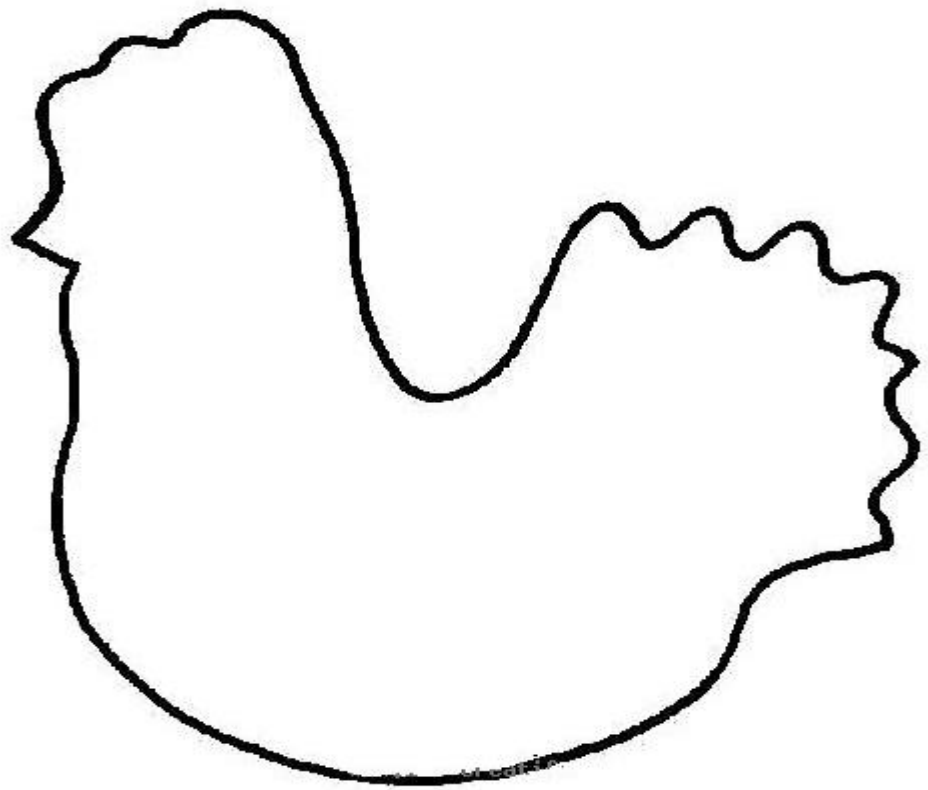

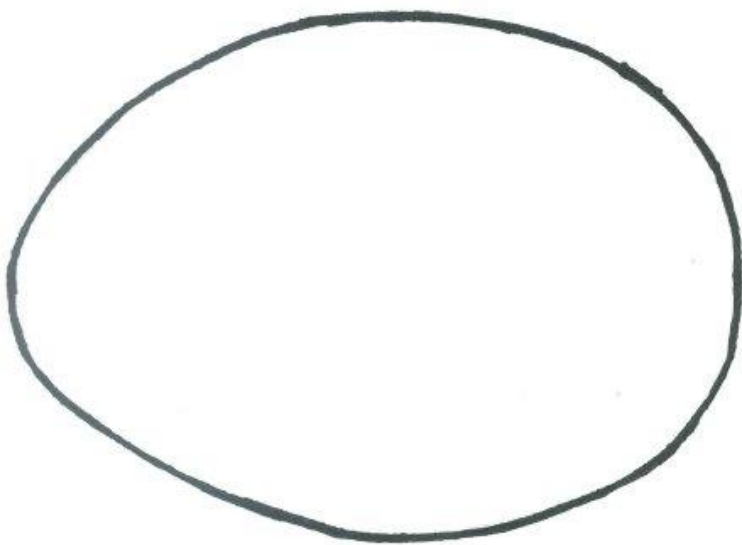
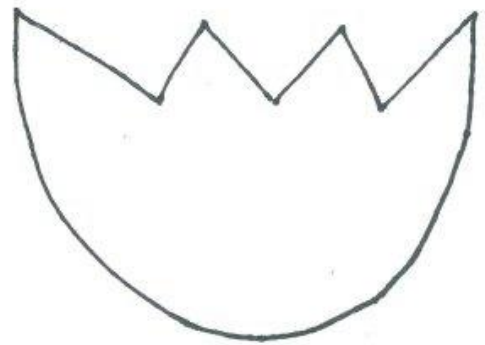
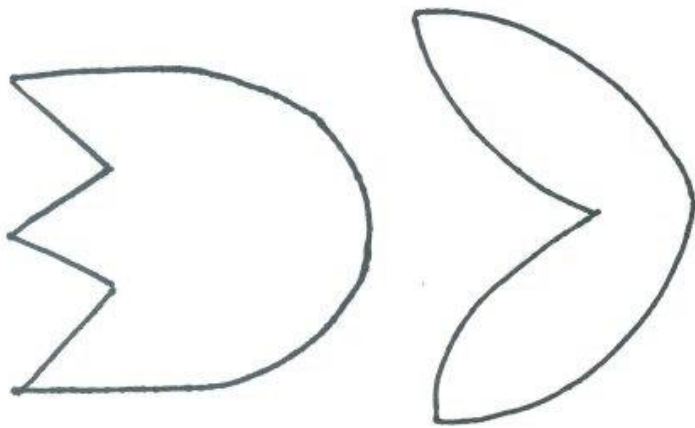
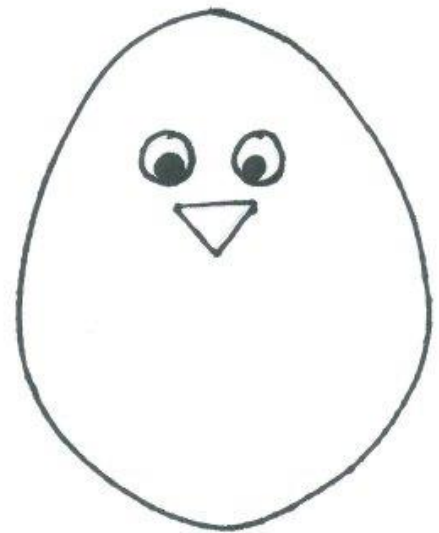
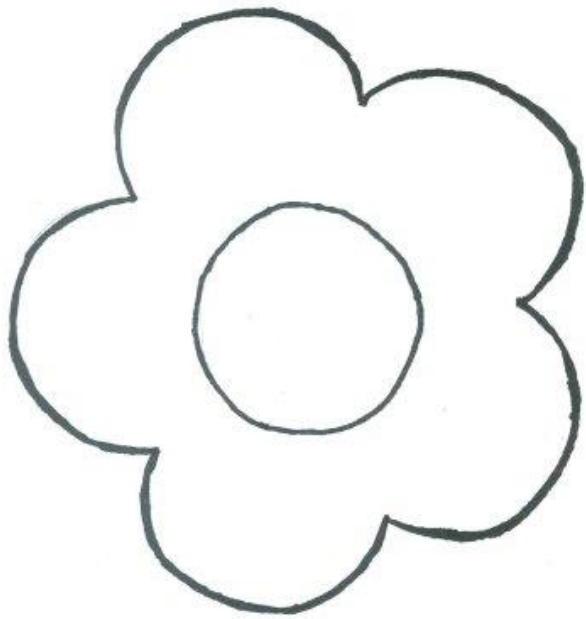
Příloha č. 4

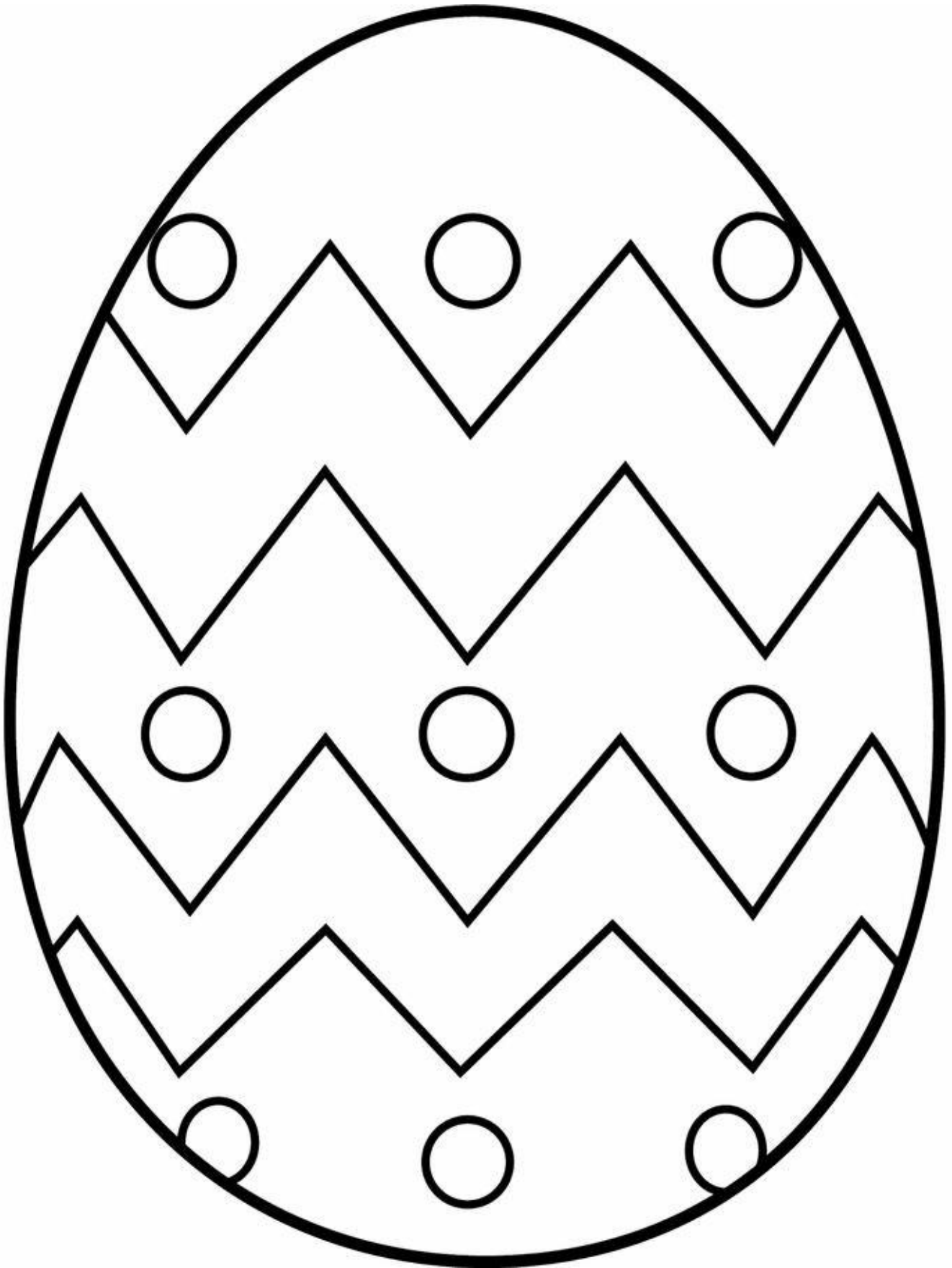
<https://www.babyweb.cz/vyrobte-si-detmi-slepicky-jako-zapichy-oseni>

<https://www.kupi.cz/magazin/clanek/7055-velikonocni-tvoreni-s-detmi-vesele-zapichy-do-kvetinace>

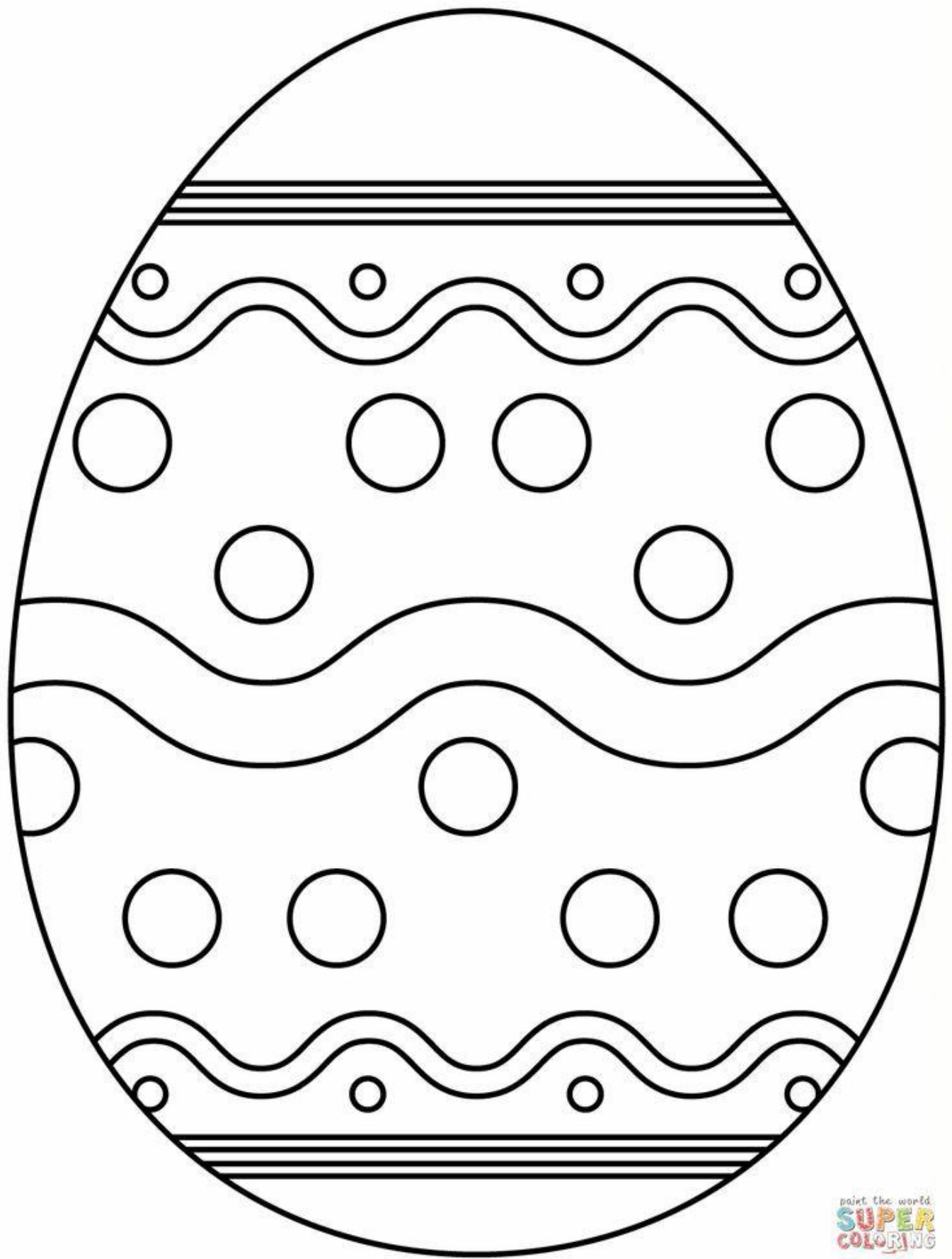

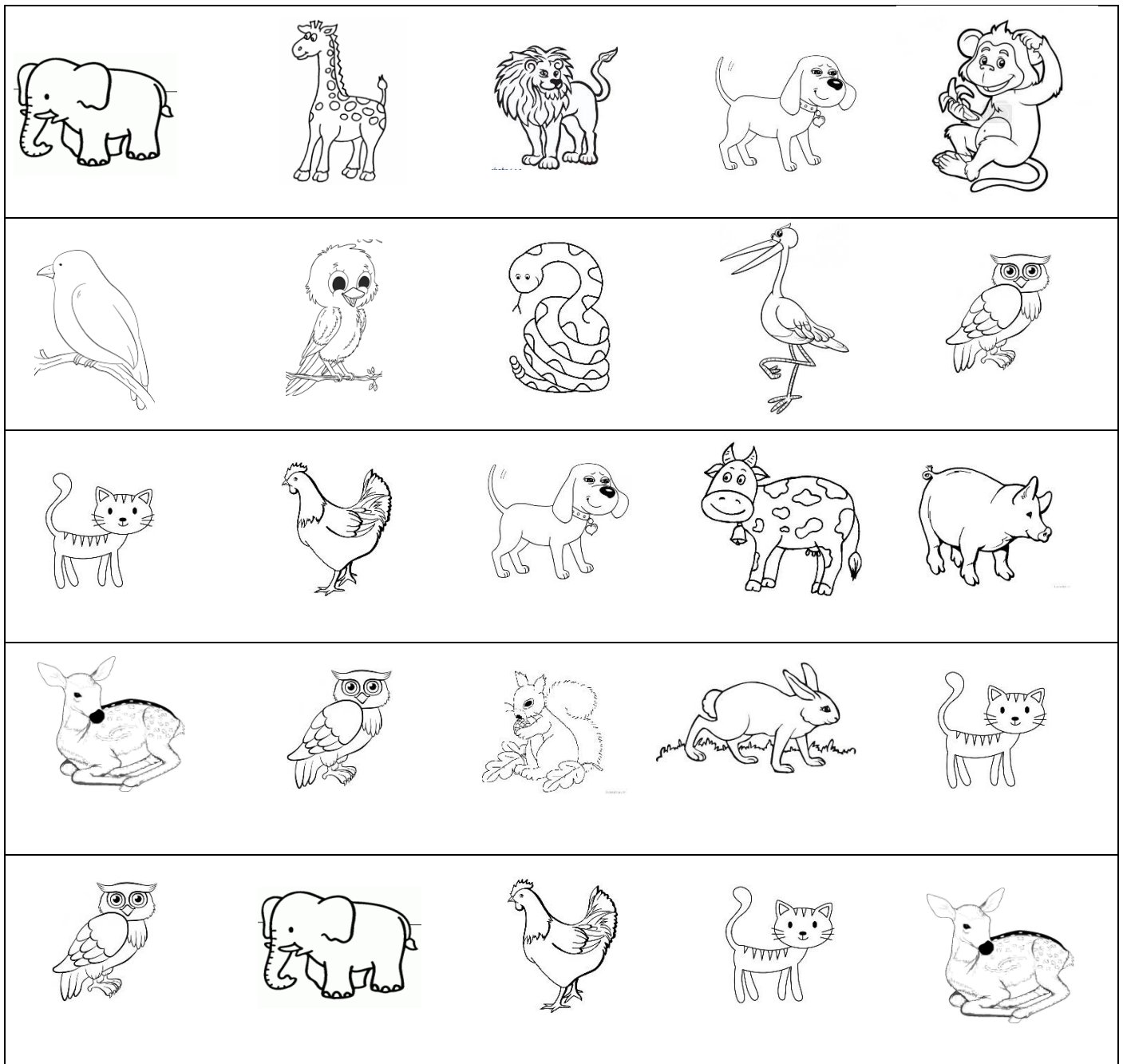

mmm

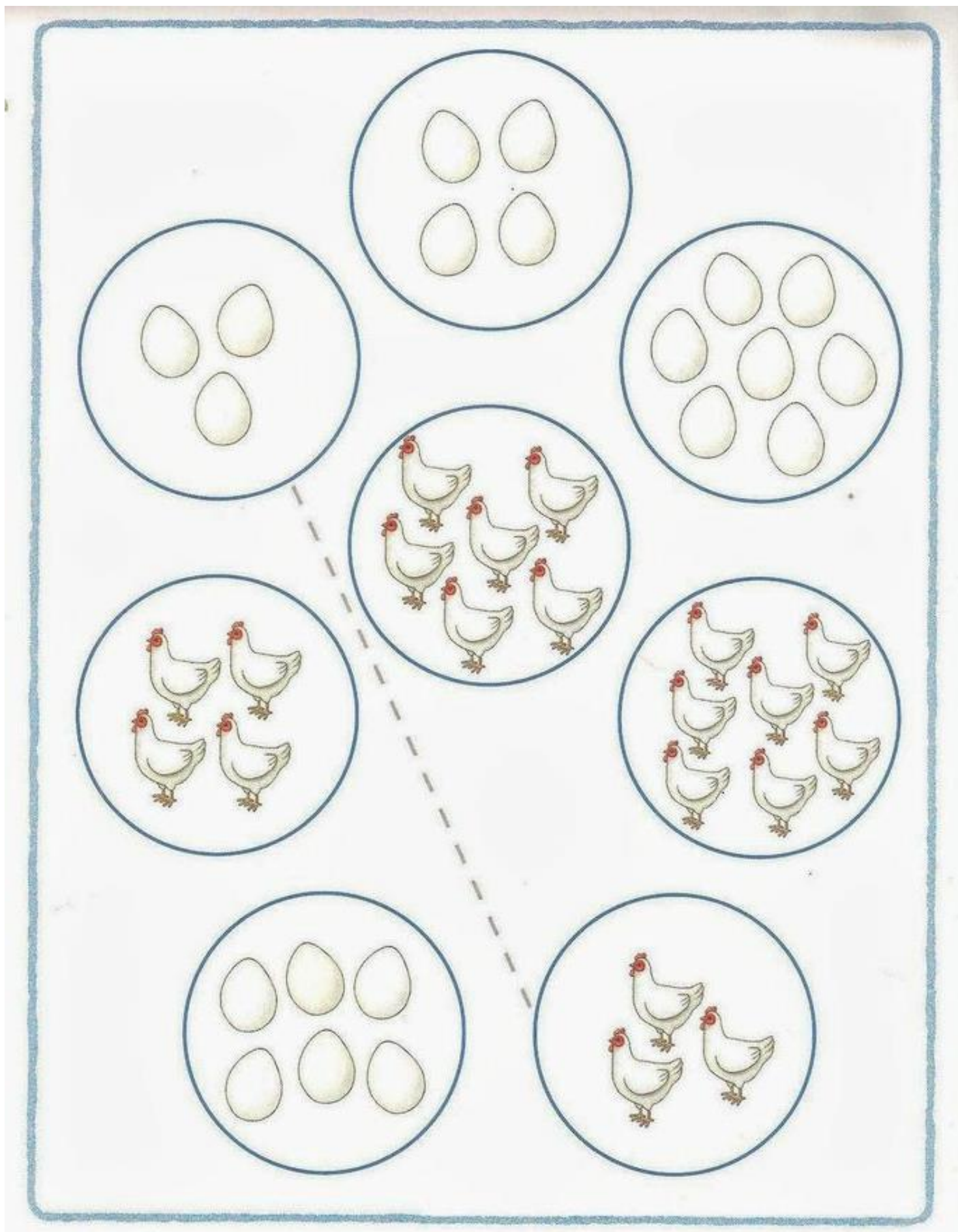

Příloha č. 6

Škrtni zvířátko, které nepatří do řady. Řekni proč tam nepatří.

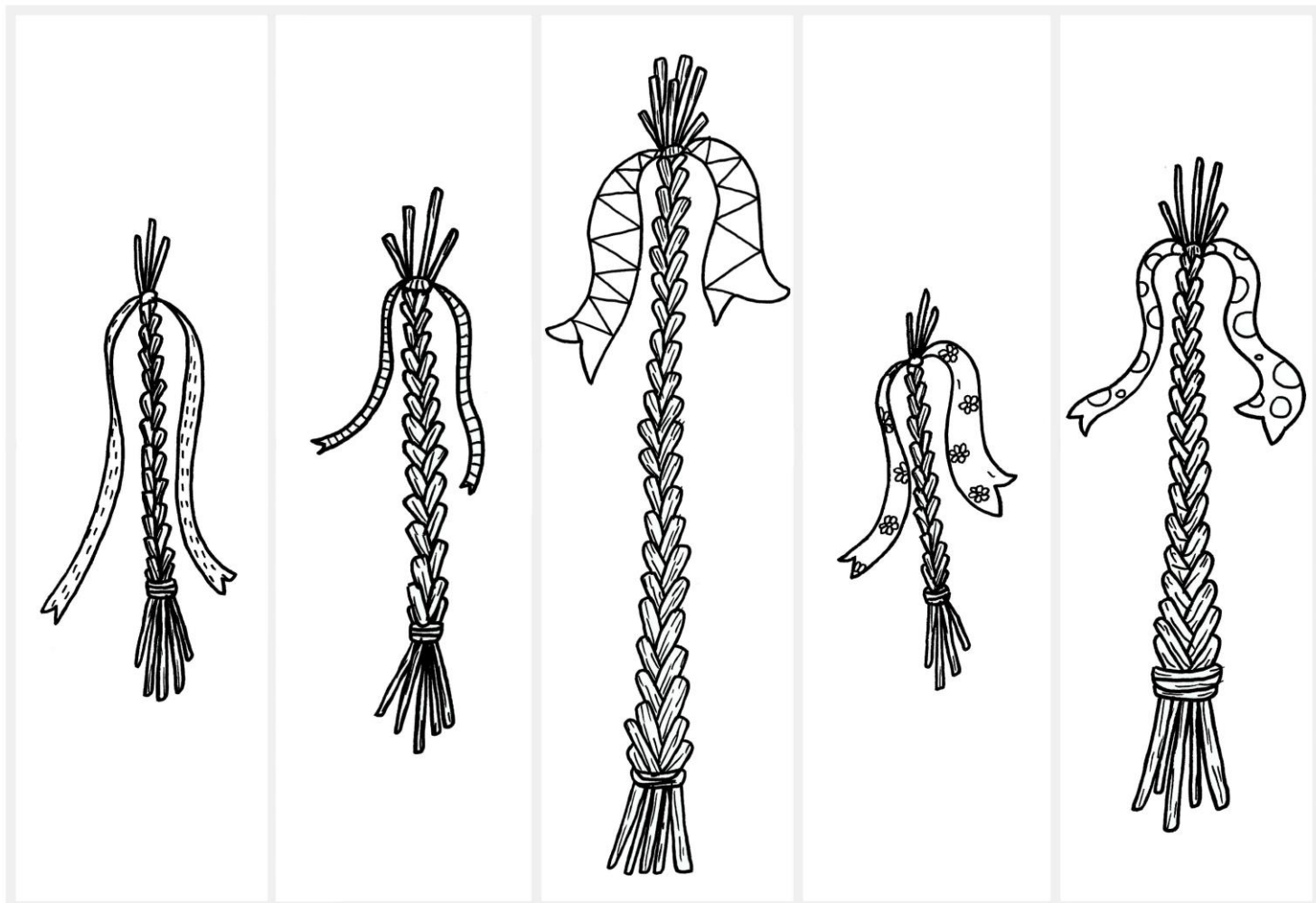

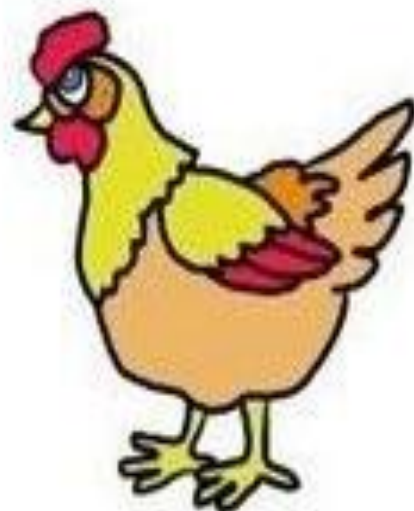
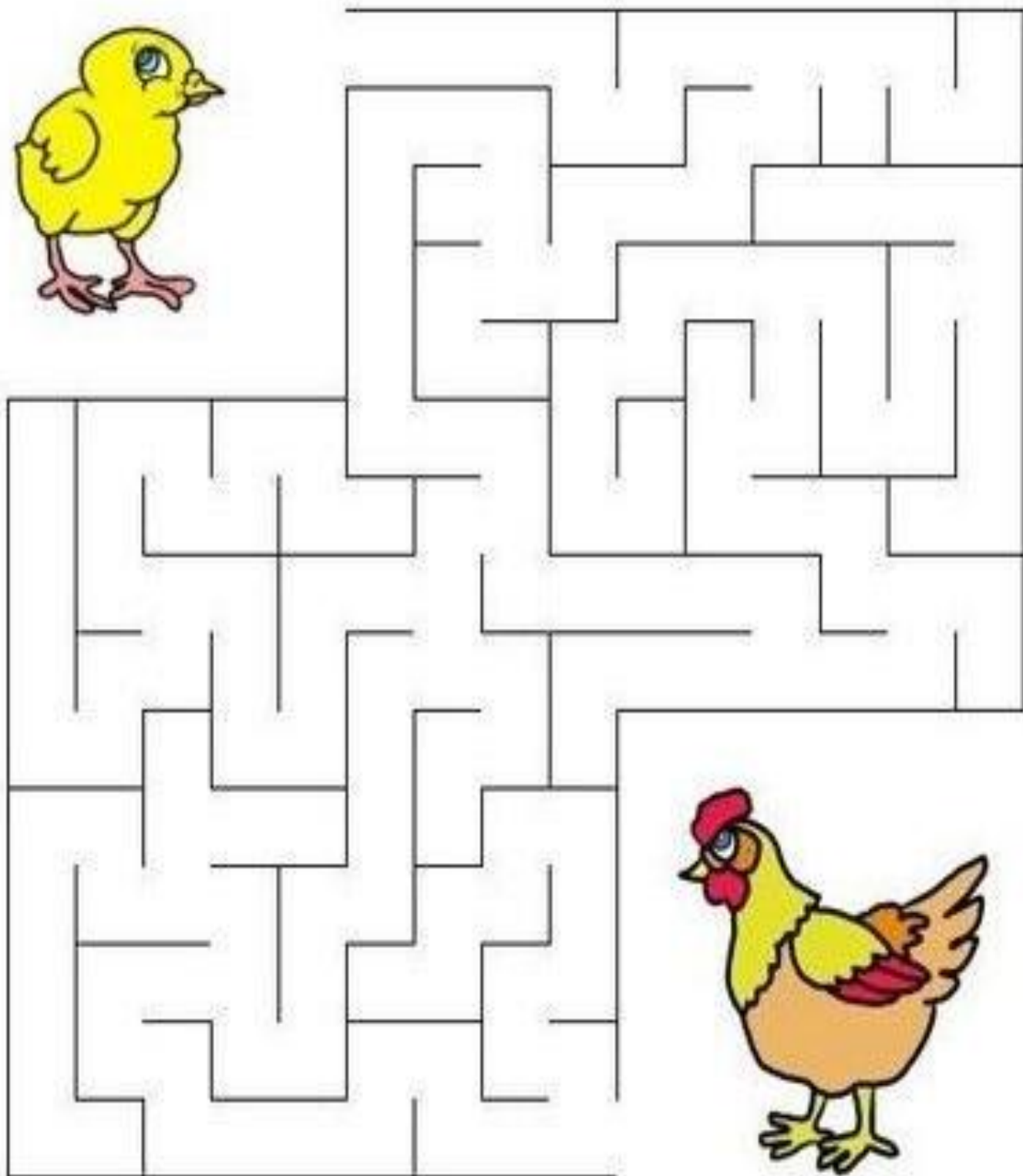
Spojovačka – spoj slepice se stejným počtem vajec.

Příloha č. 8 – pomlázky

KTERÁ Z POMLÁZEK JE NEJDEJŠÍ? A KTERÁ JE NEJKRATŠÍ? VYSTŘIHNI RÁMCE, POROVNEJ POMLÁZKY MEZI SEBOU A SEŘAĎ JE PODLE DÉLKY.

Příloha č. 11

upečte si beránka – určitě to s malou pomocí amminky zvládneš

<https://www.nejrecept.cz/recept/snekovy-beranek-velikonocni-peceni-r6366>

Příloha č. 12 – koledy

Já jsem malý koledníček tetičko,
přišel jsem si pro červený vajíčko.
Pro vajíčko červený, pro koláč bílý,
jakpak se vám, tetičko, koledníček líbí?

Hody, hody doprovody,
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
nesl košík vajíček.

Potkala mě koroptyvička,
chtěla jedno červené,
že mi dá lán jetelíčka
a já říkal: Ne, ne, ne.

Za potokem u lesíčka
mám já strýčka králíčka,
tomu nosím každým rokem,
malovaná vajíčka.

Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku,
všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám,
než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.

Hody, hody doprovody,
dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepička vám snese jiný.
Za kamny v koutku,
na zeleném proutku,
proutek se ohýbá,
vajíčko kolíbá,
slepička kdák, vajíčko křáp,
máte mi ho panímámo dát!!!

Velikonoční týden – názvy dnů, co dělali naši předci

Pašijový týden

Je to poslední týden před Velikonocemi. Každý den v tomto týdnu má své pojmenování.

Modré pondělí, Žluté úterý

- v tyto dny se ve všech chalupách gruntovalo

Škaredá středa

- tento den se nikdo nesměl na nikoho mračit – aby se nemračil celý rok

Zelený čtvrtek

- název podle zelené barvy Olivové hory, kde začalo Kristovo utrpení
- zvykem bylo připravit zelené jídlo ze zeleniny nebo bylin, aby byl člověk celý rok zdrav
- v tento den zmlknou zvony – říká se, že zvony odletěly do Říma, zvonění je nahrazováno řehtačkami, klapačkami, hrkačkami a tyto zvuky odhánějí z domů všechno zlé
- hospodyně vstávaly časně ráno, zametly dům před východem slunce a smetí odnesly za vesnici, aby se v domě nedržely blechy
- proti nemocem se lidé ráno omyli rosou
- kdo posnídal před východem slunce chléb s medem, byl ochráněn před hadím uštknutím a bodnutím vosou
- chléb s medem se házel do studně, aby se v ní držela voda
- odpoledne bylo zakázáno pracovat, po západu slunce vykropil hospodář dům a okolí domu svčenu vodou (ochrana před čarodějnicemi)
- typickým obyčejem bylo „honění Jidáše“ – tuto úlohu zastával zrzavý chlapec
- symbolickým připomenutím Poslední večeře Páně byl zvyk, kdy biskup a řeholní představení při mši umývali nohy 12 starcům nebo řeholním bratřím, po obřadu je pohostili a obdarovali (tak činil i Kristus svým učedníkům – apoštolům)
- kdo zacinkal kovovými penězi v kapse, toho se celý rok držely peníze

Velký pátek

- den ukřižování Krista, den smutku, nekonaly se ani mše
- důležité je odhalení a uctění kříže, strojení Božího hrobu
- události posledních dní Kristova života se připomínaly při tzv. Pašijových hrách
- v některých krajích se i v tento den lidé ráno omývali v potoce, aby se chránili před nemocemi (někde koupali i dobytek)
- předli se pašijové nitě – košile z těchto nití byly ochranou před uhranutím, bleskem
- nesmělo se nic půjčovat z cizích domácností a nesmělo se prát prádlo (namáčelo by se do Kristovy krve a ne do vody)
- v tento den se otvírala země, aby vydala své poklady – místo se poznalo podle modravého světýlka nebo kvetoucího kapradí
- bylo zakázáno „hýbat se zemí (orat, kopat, sázet..)

Bílá sobota

- světil se oheň před kostelem
- doma se uhasila všechna ohniště, ohořelá polínka se v podobě kříže dávala kolem pole, aby dobře rodilo
- k obřadům patřilo Vzkříšení – z Božího hrobu se vyzvedla monstrance s nejsvětější svátostí a Kristova socha nebo obraz, sváteční průvod je nesl vesnicí
- opět se rozezněly zvony, které se vrátily z Říma

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční)

- den zmrtvýchvstání Krista – vrcholí velikonoční svátky a končí půst
- v kostele se světily pokrmy, plachta, ve které se jídlo přineslo, sloužila později k setí obilí
- při nedělním obědě rozdělil hospodář vejíčko na tolik dílů, kolik bylo členů rodiny – kdo by v tomto roce zabloudil, měl si vzpomenout na to, s kým jedl vejíčko a našel by cestu domů
- zakázané byly v tento den některé práce (zametání, stlaní, vynášení hnoje z chléva, mytí nádobí...)

Velikonoční pondělí

- je významné z hlediska zvyků – tradiční záležitostí je velikonoční pomlázka
- pomlázka je symbolem zdraví, síly a svěžesti
- šlehány jsou dívky a ženy, aby byly zdravé, veselé a pilné – odměnou za pomlázku jsou malovaná vejíčka